شوی وو او دلته د مهاجرینو او مجاهدینو موضوع یو اسلامی بنیاد درلود.

د بی نظیر بوټو مخالفت له دی ځخه څرګندولی شو چې کله دا صدراعظم (وزیراعظمه) شوه په ټولو داخلی او خارجی موضوعاتو یې رڼا واچوله خو د افغانستان کشاله او د مهاجرینو مسأله یې هیڅ یاده نکړه بیا د وحدت ورځپاڼې مشر پیرسپید شاه جګ شو او پوښتنه تری وکړه چې تا د افغانستان موضوع ولی یاده نکړه. بیا هم دی ځان تیر کړ، همدا راز ددی د صدارت په وخت کښې هغو دریو کسانو چې په پېښور کښې یې د یوه ښوونځی نجونی او هلکان اسلام آباد ته تښتولی وو، دا چې سعودی عربستان ته تللی وه د اسلام آباد په هوایی میدان کښې یې په دی باب ټول افغانان تر تهدید لاندی راوستل او توندې خبری یې وکړی، خو کله چې دا دری کسان د پاکستان د کوماندو له خوا ووژل شول نو بینظیر بوټو بیا د ناصر باغ په کمپ باندې په ښځو باندی میتایی وویشلی او نوری وعدې یې هم ورکړی خو دا وعدی یوه هم په ځای نشوه. بی نظیر بوټو په خپل یوه کتاب کښې (خاطرات بی نظیر بوټو) ویلی چې د صدر ضیاء الحق په وخت کښې کله چې ما وغوښتل دده په خلاف مسالمت آمیزه مظاهره وکړم نو زما ملګرو راته وویل چې هلته د ضیاء الحق پلویان (مجاهدین افغان) دی هسی نه چې تا ته څه ضرر ورسوی، خو ما له دی تهدید سره سره په پېښور کښې مظاهره تر سره کړه او بیانیه می هم ورکړه.

د بی نظیربوټو مور نصرت بوټو بیا د ضیاء الحق په وخت کې په اخباری

بیانونو کښې د افغان مهاجرینو او مجاهدینو په ښکاره توګه مخالفت کاوه هغوی یې د جنرال ضیاء الحق کسان بلل، مفروران یې ګڼل او د دوی په ضد یې اخباري بیانونه ورکول داسی فکر کیږی چې نصرت بوټو افغان مسئلی ته په جنرال ضیاء الحق پوری تړاو ورکاوه او دده د فکر مولوده یې بلله، په داسی حال کښې چې دا مسئله ډیره ژوره او پراخه ابعاد یې درلودل البته جنرال ضیاء الحق په خپل وخت کښې د افغان مسألی په باب جدی پاملرنه درلوده او د افغانستان جنګ یې د پاکستان دفاع ګڼله، افغانان هسی په هوس نه وو راغلی بلکه د ډیر مجبوریت له مخی دغه ګرم پاکستان ته راغلی وو او دی ته به شنه ناست وو چې څه وخت به مو وطن آزادیږی.

۲- نشنل پارټی:

ددی ګوند مشر پاچا خان او بیا دده زوی ولیخان او اوس اجمل خټک یې مشري کوی. ددی ګوند نور د یاد وړ کسان بیګم نسیم ولیخان، حاجی عدیل، فرید طوفان، غلام احمد بلور دی.

اجمل خټک کله چې د ذوالفقار علی بوټو په دوران کې د لیاقت باغ پنډی په غونډه کښې څو کسان مړه شول وویل چې نور نو پاکستان د اوسیدو نه دی او افغانستان ته یې سیاسی پناه یوړه. دی د کابلی د کمونستی رژیم پلوی و او له کابل څخه به یې احوالونه رالیږل چې زه به د سری ډولی سره پاکستان

ته ځم. خو د مجاهدينو د حکومت څخه څه مرده د مخه پاکستان ته راغی او دلته د پارلمان غړی دی.

نشنل گوند د اول څخه د افغان مجاهدينو مخالفت کړی دی او دا جنگ يې د امريکې او روس جنگ بللی دی.

په اخبارونو کښې به د وليخان، نسيم ولی او نورو ضد ضد بيانونه راتلل او دې بيانونو د صوبه سرحد په عوامو باندې لوی اثر درلود همدا دليل ؤ چې د صوبه سرحد زياتره عوام د افغانستان د جهاد په حق کښې نه وو بلکه دوی به د ويل چې دا کسان د يوه قانونی حکومت څخه تښتيدلی دی په داسی حال کښې چه هلته د روسانو او داخلی کمونيستانو له خوا هر څه د خاورو سره برابر شوی وو او دومره مظالم په افغان ولس وشول چې يو عاقل انسان يې نشی منلی. په دی مورد کښې د دوی تبليغ ډير پراخه او مؤثر ؤ. دوی به ويل چې د مجاهدينو او مهاجرينو د راتگ سره به په مورږ اقتصادی بوج راشی. د کلاشينکوف او هيروئين کلچر د دوی سره راغی. پاکستان يو غريب ملک دی بنا يی روسان د مجاهدينو له کبله په مورږ حمله وکړی او د دی ټولو ذمه واری جنرال ضيا الحق گڼلو.

* يوه ورځ زه چارسدی ته د وليخان کور ته ورغلم چې د کور په مخ کښې يې پوليسو يوه خيمه هم درولی وه، له نوکرانو سره يې ما روغبړ وکړ يو ځوان هلک چې د شلو کلو به ؤ يوه بل ته وايی چې د مجاهدينو په نامه غله او داړه

ماران راغلي له خپل حکومت څخه را تنبتيدلي غلاګاني کوي ډير بد خلک دي.

د توپک په يوه ډز سره ډيري مرمى را باسي او ډير خلک پري وژلي شي. دا خبري په ما ډيري بدي ولګيدي خو کله چه وليخان ته ورغلم زړه دوستى مي ورسره مطرح کړه ده وويل چه د جهاد پلوي نکوم ځکه دا جهاد نه دي ستاسو د يوه ملا زوى اتيا لکه کلداري بهر ته (سمګل) قاچاق کولي خو د مور د ګوند يوه غړى هغه په هوائي ميدان کښي ونيو.

* پاچا خان به ويل چه دا مهاجرين چې راغلي دا په مور باندي بد اثر غورځولي شي، بنايي خپل ملک ته بيرته ولاړ شي هلته حالات سم دي خو کله چې روسانو نيغ په نيغه په افغانستان يرغل وکړ نو ده د بنو په يوه غونډه کښې وويل چې اى پښتنو بيدار او سيږي تاسو ته دا دى سور استعمار (سامراج) راغلى او حالات يې بيخي بدل کړي. له دې وينا وروسته بيا دى په کور کينولي شو او نور څه يې و نه ويل ترڅو چې په حق ورسيد.

* د حزب اسلامي يو غړى «وليد» ورد ګ وايي چې زه يوه ورځ ليډي ريډنګ روغتون (هسپتال) ته پاچا خان ته د مصاحبې د پاره ورغلى وم چې ماخبري ورسره پيل کولي بيګم نسيم ولي ډيره راته په قهر شوه او ويې ويل چې دا وخت د مصاحبې دى؟ او زه يې انترويو ته پرينښودم.

* یوه ورځ زه سوات ته روان وم چې په جهانگیره کې یو لوی جلوس (مظاهره) روانه ده موټر لږ څه ودرید او بیان ورکوونکی ویل: چه دا بیشرمه انسانان، دا بی فرهنگه او بی کلچره خلک چې راغلی دی دوی دی د مور له خاوری ووزی او مور د کابل قانونی او انسانی حکومت تأییدوو.

* یوه ورځ زه شیرزمان غمجن (طائزی) ته ورغلی وم چې یو بل افغان مشهور لیکوال هم ورسره ناست ؤ لیکوال د جهاد موضوع یاده کړه چه غمجن صاحب ورته ډیر په قهر شو او ویې ویل چې کټاسو جهاد نه دی او ما په دی باب د ډاکتری د پاره مدلل کتاب لیکلی چې دا دی نن سبا بشپړیږی نژدی ؤ چې هغه سړی په زوره له خونی وباسی، کله چې زه رخصت شوم نو موږی مشهور لیکوال راته وویل چې دا زما د بی عزتی خبره چاته و نکړی.

که څه هم د شیرزمان یو بل ورور (طائزی) له اول څخه د افغانستان د جهاد ملگری ؤ خو غمجن صاحب د خپلو فکری استدلالونو په بنا دا خبره نه تأییدوله غمجن صاحب په دی وخت کې په ملگرو ملتو دفتر کښې کار کاوه، او د ډیرو خاصو افغانانو سره یی کومک کړی دی چې دلته په پیښور کې یې ژوند په خطر کښې ؤ او بهرته یی لیږلی دی.

* زه به همیشه د لرو پښتنو په مشاعره کښې شامل وم کوم چې په خیبر بازار اردو ساینس بورډ کښې به کیدله. زه لومړی افغان شخص وم چې په دی مشاعره کښې می اشتراک کاوه. بیا له ما وروسته پسرلی صاحب دده زامن هر یو

اسدالله، عصمت الله، محترم رفیع صاحب او نورو هم ګډون وکړ. په هغه وخت کښې به ما په خپلو شعرونو کښې د افغانانو بد حالت او د روسانو او داخلي کمونیستانو ظلمونه بیانول چې په ګډون کوونکو بنه نه لګیدل، البته یو دوه کسان لکه طائزی فریحان شیدا اطلس ګل زما ملګری وو. بیا به یې سره ویل چې خیر دی میلمه دی څه به نه ورته وایو. بیا ورو ورو رحالات بدل شول، مهاجرتونه زیات شول، روسان نور هم رسوا شول او ملګری می ډیر شول. له دوی څخه ځینو دومره ددې موضوع سره حساسیت درلود چې حتی د محترم پسرلی صاحب سره لاس او ګریوان شوي وو.

* یوه ورځ په چوک یادګار کښې د مهاجرو په ضد او د کابل د کمونیستانو په طرفداری مظاهره وه کله چې دوی وویل چې (زنده باد ببرک کارمل) زموږ یو ملګری د محاذ غړی محمد اکرم وردګ ددوی په مخ کښې چیغې کړې چې (مرده باد ببرک کارمل) بیا یې دا شخص بنه وډباوه او له غونډې څخه یې وویست.

د مجاهدینو په پاڅون سره نشنل پارټۍ دغه امتیازات له لاسه ورکړل:

۱ - ددوی لویانو با قاعده/تنخواه (اعزازی) اخستله او یو څه به یې نورو ملکانو او خپلو پلویانو ته هم ورکوله. لکه چې سید مسعود پوهنیار وایې چې زه په پیښور کښې په قونسلګری کښې د پلومات وم د همدې پارټۍ لوی غړی ته به می په چرګانو چوک کښې دا تنخواه ورکوله او دده دلته کوټه وه.

۲- د پارټۍ مهمو غړو په جلال آباد ، کابل او نورو ځینو ښارو کښې ځمکې او حویلۍ ګانې درلودې چې له دې درګه یې کرایې هم آخستې.

۳- خوشحال خان او رحمان بابا لیسې اصلاً د دوی د پاره جوړې شوې وې او د ولیخان او نورو غړو په سپارش به په پوهنتون کښې یې کلنګوره د دوی کسان شاملیدل او بیا به مسکو ته لیږل کیدل.

٤- د افغانستان د دولت په صوبه سرحد کښې ځینې ملکیتونه وو چې بیا د خلقیانو په وخت کښې د دوی کسانو نیولې وو او په کرایه یې ورکړې وو خو کله چې د مجاهدینو حکومت راغې نو افغان قونسل محمد ظاهر قره باغي دا دعوا وګټله.

۵- د افغانستان نیمه بودجه به د پښتونستان په لاره کښې مصرفیدله، په داسې حال کښې چې زموږ افغانان له لوږې مړه کیدل. د دې بودجې مصرف زموږ په پارسي ژبانو ورونو ښه نه لګیده او ډول ډول خبرې به یې کولې خو پښتنو د دې مصرف سره حساسیت نه درلود .

٦- د پاچا خان او د ده د کورنۍ سره افغانانو ډیره مینه او محبت درلوده، هرچا به په سندرو کښې ستایه، دې چې په وزیر اکبر خان روغتون کښې وُ ما به همیشه په پاکټ کې تازه میوې وروړې. خو کله چې دوی دا ډول تحرکات پیل کړل بیا یې له افغانانو څخه دا مینه او محبت لیرې شو.

۷- یو وخت د شیخ آباد درویش اجمل ختک ته میلمستیا کړې وه او زه هم په

دی کښېږ وم ډېر تکلف یې کړی ؤ حتی په خپل زوی یې نوم اجمل کېښود خو خلقیانو همدا درویش دده د کور په مخ کښې په ډېره بېرحمی وواژه او دده کوریې چور کړ اوس یې د کورنی په نورو غړو کښې لکه د نورو افغانانو غوندی دا مینه او محبت نشته، په دی میلمستیا کښې رفیع صاحب او وجدی صاحب هم وو.

۳- جماعت اسلامی پارټی

ددی پارټی (ګوند) مؤسس مولانا ابوالاعلی مودودی ؤ. بیا یې مشر میاطفیل محمد او اوس قاضی حسین احمد دی. دوی ته د افغانستان د جهاد په باب له بهر څخه خصوصاً له عربو څخه ډیر کومکو نه راتلل، خو دوی یوازې د حزب اسلامی، جمعیت اسلامی، اتحاد اسلامی سیاف او څه ناڅه له مولوی خالص سره اړیکی درلودی. ځکه دوی به ویل چې دغه پورتنی ګوندونه اصیل مسلمانان او یا په اصطلاح بنیاد ګرا دی دغو نورو ته لکه محاذ ملی اسلامی، جبهه، نجات ملی او حرکت انقلاب اسلامی ته یې د شک په سترګه کتل او حتی ځینی عقیدتی پروپاګندونه یې هم وریسی کول. یو ژوندی مثال به زه ووایم کله چې زه په جمعیت اسلامی کښې وم دوی به څه ناڅه مرسته راسره کوله خو کله چې محاذ ملی اسلامی ته ولاړم بیا یې په همغه پخوانی سترګه نه راته کتل.

ښايي څرګنده کړو چې جنرال ضياء الحق دوی ته په اسلامي مناسباتو او خصوصاً د افغانستان په موضوع کښې پوره واک ورکړی ؤ. هغه وخت به تل د نشنل پارټۍ او جماعت اسلامي ځينې تصادمونه په اخبارونو کښې راتلل او کله کله به يې جګړې هم پيښيدلې. دوی به کله ناکله د اسلامي موضوعاتو په باب د لاهور په منصوره کښې کانفرانسونه او سمينارونه دائرول او هغو ته به يې يوازې او يوازې اخواني ګوندونه ورغوښتل او انعامونه به يې هم ورکول.

د دوی عقيدتي طرز فکر اهل حديث او يا سلفيانو (پنج پيريانو) ته ورته دی، طريقت ته عقيده نلري او خپل نظر همداسې ښکاره کوي، د جمعيت اسلامي، حزب اسلامي او اتحاد اسلامي د مشرانو هم همدغه عقيده ده خو دوی د افغانستان د عوامو څخه خپله عقيده پټوي او په اصطلاح (تقيه) کوي.

جماعت اسلامي د افغانستان د جهاد په باب داسې نظر لري چې يوازې د جمعيت اسلامي، حزب اسلامي او اتحاد اسلامي جهاد ته جهاد وايي او دا نورو ته نه، په داسې حال کښې چې همدا اوس همدا بنياد ګرا يو بل وژني د کمونيستانو سره ائتلاف کوي او داسې نور...

جماعت اسلامي به چې کنفرانسونه جوړول يا به يې نورې غونډې کولې يوازې همدا درې ګوندونه به يې ورغوښتل او د دوی په ګټه به يې شعارونه ورکول او د دوی سره به يې مادي مرستې کولې. دوی به د همدې دريو ګوندونو په نمايندګۍ بهر ته تلل او کومکونه به يې راغونډول چې په دې اساس سره يې

خپل ګوند هم په مادي لحاظ تقويه کړ.

کله چې طالبانو ظهور وکړ او لومړی يې د حزب اسلامي سره مقابله پيل شوه، جماعت اسلامي خصوصاً قاضي حسين احمد يې زيات مخالفت وکړ او دوی يې دامريکي خلک ويلل، په داسې حال کې چې د پاکستان ولس دوی امريکايان بولي چې په دې اساس سره ددې ګوند محبوبيت په افغاني جامعه کښې بيخي کم شو ځکه چې طالبان د ملت په ملاتړ را پاڅيدل او په هر ځای کښې هر کلی ورته وويل شو يوازې په شمال کښې د ستونزو سره مخامخ شول.

٤- جمعيت العلماء:

ددې ګوند مؤسس مولانا مفتي محمود دی چې ډير ښه عالم او با تقوا شخص ؤ. دې ډلې تل د افغانستان د جهاد ملاتړ کړی دی او په مختلفو وختونو کښې يې کومکونه ورسره کړي دي، بيا کله چې دی وفات شو همدا راز مولانا فضل الرحمن او مولانا سميع الحق په غونډو او کنفرانسونو کښې د افغاني جهاد ملاتړ کړی په داسې حال کښې چې ددوی سره د جماعت اسلامي غوندې امکانات هم نه وو او نه د هغه وخت حکومت (جنرال ضياء الحق) ددې کار زمينه ورته برابر کړې وه، له دې کبله چې ددې ګوند غړي زياتره ملايان او طالبان دي نو په دې اساس سره يې د حرکت انقلاب اسلامي (محمدي) سره يو

د ډاکتر نجیب خور

محترمی ککۍ ته!

سلامونه درته لیږم او بیا دا چې د افغانستان پخوانی جمهور رئیس ډاکتر نجیب او د هغه د ورور احمد زی په وژل کیدو تسلیت درته وایم. زه پوهیږم چې خور او ورور څومره سره ګران وی او څومره د ژوند خوږی یې سره شریکی کړی وی بیا داسی مرګ چې ناڅاپی وی او په غیر عادی حالت کښې وی تا ته له لوی خدایه د زړه صبر غواړم خو ستا پاملرنه د افغانستان هغو شهیدانو ته هم را ګرځوم چې د کمونیستی نظام په وخت په لکهاوو بی له محاکمی اعدام شول، پولیګونونه پری ډک شول. دوی به مینڍی درلودی، خویندی او ورونه یې درلودل او زامن، لونې او پلرونه یې درلودل. دا وروستی خبری بنایی ستا د آرام زړه تسلا شی.

ستا د ناآرام زړه له حالت څخه خبر یم او د هغو زړونو څخه هم خبر یم چې په کمونیستی دور کښې وځوریدل ودردیدل او څیتو د خپل محبوب په وژل کیدو د زړه سکته هم وکړه.

څه خواخوږي زياته وه او حتی ويل کيږي چې دا ګوند همدوی په پښو ودراوه.

بيا کله چې طالبانو ظهور وکړ دوی يې په ښکاره توګه ملاتړ اعلان کړ خپل طالبان يې د کومک د پاره ورولېږل او په ځان او مال سره يې ملاتړ ورسره وکړ.

دا ګوند نسبت جماعت اسلامی ته په پاکستان کښې زيات محبوبيت لري ځکه چې زياتره مدرسې په دوی پورې اړه لري، اماما ن او طالبان يې په دوی پورې متعلق دي او مذهب يې هم امام ابوحنيفه دی چې د پاکستان ټول مسلمانان حنفي مذهبي دي.

دموږ د جهاد په باب د پاکستان د ولس عکس العمل:

لکه چې د مخه مو وويل چې زموږ د جهاد په باب نظريات زياتره د پارټيو تابع وو او په دې باب هرې پارټۍ (ګوند) بېلې بېلې نظريې او اهداف درلودل، خو خبره دا ده چې د مشرانو تبليغاتو په دې مورد کښې زيات اثر درلود د مثال په توګه د صوبه سرحد پښتنو کې پاچاخان او د ده زوی وليخان زيات اثر او رسوخ لري او د دوی خبره منله کيږي دوی طبعاً د جهاد مخالف وو ځکه چې خپل سياسي اهداف يې له لاسه ورکول. همدا راز په بلوچستان کښې زياتره پښتانه د محمود اچکزي د نظرياتو ملاتړ کوي او دی هم له يوې خوا د کابل د کمونيستي حکومتونو پلوی ؤ او له بلې خوا يې په مهاجرو پښتنو

زیاتره زړه سوی ذرلود او په بلوچستان کښي یو بل ته گتیور واقع شوی دی.

محمود اچکزی د نجیب د حکومت زیاته پلوی کوی او ویل کیږي چې هغه هم دیری مرستي ورسره کړی دی. چې بیا نو دی طبعاً دا احسان نشی هیرولی.

د پنجاب خلک داسی په بی تفاوتی کښي وو په دی دول چې هغوی ټولو پښتنو ته په یوه سترگه گوری. او د اټک څخه را دیخوا ټول پښتانه لکه د یوه هیواد داسی گڼی خو بیا هم له دی کبله چې هلته نوازشریف زیات اثر لری هغوی هم د افغانستان د جهاد طرفداری کوی.

د سند خلک زیاتره د ذوالفقار علی بوټو، بی نظیربوټو او نصرت بوټو د عقایدو او افکارو تابع دی. له دی کبله چې ذوالفقار علی بوټو د جنرال ضیاء الحق له خوا اعدام شوی ؤ دوی افغانی جهاد ته هم په هغه پوری تړاو ورکاوه او په هغه وخت کښي یی نظریات منفی وو او کله چې بیا بینظیربوټو قدرت ته ورسیده افغان مسئلی جهانی شکل غوره کړ. دا هم مجبوره وه چې څه ناڅه دا خیالات په نظر کښي وساتی.

په صوبه سرحد کښي تخریبی عملیات:

ددی د پاره چې په صوبه صرحد کښي د افغان مهاجرو او ددی ځای د اوسیدونکو ترمنځ روابط خراب شی، نو د (روسانو او خلقیانو پرچمیانو) پروگرام دا ؤ چې تخریبی عملیات په پیښور کښي پیل کړی. دوی به بمونه

راوړل او دلته به یې په هوټلونو او مزدحمو ځایونو کښې ایښودل چې په دې سبب سره ددې ځای زیات خلک په تلف باندې ورسیدل.

کله چې به بم وچاودنو دځایي خلکو له خوا به مظاهرې وشوې او ویل به یې چې دا بمونه افغان مهاجرو راوړي او دلته دا دوی تخریبکاري کوي. خو حقیقت دا دی چې دا بم به افغاني کمونیستانو هم راوړل او ددې ځای اوسیدونکو هم راوړل. حتی ددې ځای چادري دارو ښځو هم راوړي او ګرفتاري شوې دي. د یوې پارټۍ یو مهم غړي چې په سکوتر کښې بم ایښودی ؤ په لاره کښې وچاود او دا شخص پخپله هلاک شو.

* د قمرالدین ګړي په چاودنه کښې زیاتره د پیښور د خلکو اولادونه چې له ښوونځي څخه راروان وو قرباني شول. دا بمونه زیاتره د ببرک کارمل او نجیب په وخت کښې راوړل کیدل او دلته به یې خلک قرباني کیدل. عوام ملامت نه وو ځکه ددې پیښو زیاتره قربانیان به همدوی وو.

* د کاشانه بدر چاودنه: دا چاودنه هم ډیره لړزونکې وه. په دې حویلي کښې د جمعیت اسلامي افغانستان فوجیان (منصبداران) اوسیدل چې یوولس کسان په دې پیښه کښې مړه او څو نور ټپیان شول. یوه پاکستاني ښځه د خپل میړه او اولاد سره په شهادت ورسیدل. کله چې پولیس راورسیدل هغوی وویل چې مور دا دی په غم او ښادۍ کښې درسره شریک یو او دا دې مړي مو هم سره شریک دي.

یادونه: دا دری پیښې هسې د نمونې په توګه راوړل شوې او که نه نو هره ورځ به چاودنه کېده او کسان به پکښې مړه کېدل. همدا دلیل ؤ چې ځینې کسانو افغانانو ته کورونه په کرایه نه ورکول، ځینو نورو به دفترونو ته په کرایه نه ورکول او ځینو به مېرډانو ته په کرایه نه ورکول.

د پاکستان د حکومت ملاتړ:

د جنرال ضیاء الحق په دوران کښې د افغان مجاهدینو او مهاجرینو سره په زیاته اندازه کومکونه کېدل، سرکاري مطبوعاتو هم ددوی په پلوی نشرات کول او پېښور او اسلام آباد راډیوګانو ددی دپاره خاص پروګرام درلود، چې په پېښور راډیو کښې زه (عبدالباري غیرت)، والاجان وثیق، سید فضل اکبر، تاج محمد اکبر، محمد یعقوب شرافت، شامل وو. د بهر څخه هم کومکونه را روان وو چې د امریکې، آلمان، فرانسې، انګلستان، سعودي عرب، کویت، قطر، امارات او مصر مرستې د یادولو وړ دي.

مثبت تبلیغات:

دا چې پاکستان د موږ ملاتړ کاوه د خلکو مثبت نظریات داسې وو:

* پاکستان یو اسلامي هیواد پرې فرض دي چې د افغانانو ملاتړ وکړي.
* په ګاونډ کښې پروت دی که روس افغانستان قبضه کړي نو پاکستان په

آساني سره قبضه کولی شي.

* د افغان جهاد په لاره کښې په پاکستان زيات اقتصادي بوج پروت دی. په دې باب د پاکستان حکومت د خپل ولس فشار هم تحمل کوي.
* پاکستان غواړي چې په افغانستان کښې صلح او امنيت راشي ځکه دا کار دده په گټه دی.
* پاکستان غواړي چې د افغانستان سره د ورورۍ په فضا کې ژوند وکړي.
* پاکستان اسلامي ملکونو ته ښيي چې دا کارونه د اسلامي ورورولۍ په بنا کوي.

منفي تبليغات:

* هغه پيسې چې افغان جهاد ته او يا مهاجرو ته راځي زياته برخه يې پاکستان په جيب کې اچوي.
* نوي مالونه په خپلو زړو مالونو بدلوي او بيا يې افغانانو ته ورکوي.
* د پاکستان اقتصاد د مهاجرو په کومکونو ښه شو.
* د مړو خلکو ژوند ورسره ښه شو او خواران نورهم دربه در شول د کورونو کرايي لوړې شوي او په غريبانو کار ودريد.
* د خوراکي شيزونو گرانې ورسره راغله او زياتره خوراکي مواد افغانستان ته ځي.

* پاکستان په افغانستان کښې تخريبي عمليات کوي ښکلي ماني، کانالونه، د اوبو بندونه او سيلوگانې له منځه وړي.
* پاکستان د ځينو مزدور و احزابو په واسطه افغاني مهم شخصيتونه ترور کوي.
* پاکستان غواړي چې په هر لحاظ افغانستان ځان ته اړ کړي.
* پاکستان غواړي چې جنګونه دوام وکړي او افغاني عسکري قوت ختم شي.

د کمونيستي او اسلامي احزابو مشران

۱- نورمحمد تره کي:

د مقر د ناوې په سره کلي کښې زيږيدلی د ويښ ځلميانو يو منځنی غړی ؤ، په بمبئ کښې د عبدالحميد زابلي لوی سرمايدار کاتب ؤ بيا په واشنګتن کښې سياسي آتشه شو، بيا د خلق د ګوند مشر شو. په پښتو ژبه يې خبرې کولې او په دې باب يو متعصب انسان ؤ د اسلام سره يې په ډاګه دشمني درلوده، ده د جمهوريت په دوران کښې ډير مسلمانان شهيدان شول. د جداولو هزارګانو قتل عام کړل، د ځان په ستاينه خوښيده.

PROPERTY OF ACKU 7856

۲- حفیظ الله امین:

د پغمان د ولسوالی ؤ په معارف کښې یې مختلفی دندی تر سره کړی د شورا وکیل ؤ، مغرور او ظالم انسان ؤ، دده په امر سره زیاتره افغانان شهیدان شول. د قدرت په وخت کښې یې مصئونیت قانونیت، عدالت اعلان کړل خو عملی یې نکړل، خپل ظلمونه یې په تره کی وروتپل او څه وخت یې لږ نرمه رویه غوره کړه. روسان یې د مجاهدینو په مقابل کښې هیواد ته وروغوښتل او بیا همدی روسانو مړ کړ. خپل تحصیلات یې په امریکې کښې کړی وو، د خلق د گوند مهم غړی ؤ.

۳- ببرک کارمل:

د بگرامیو ولسوالی د کمریو د کلی ؤ، په حقوقو کښې یې زده کړه کړی بیا څه موده بندی شو، د شورا وکیل ؤ، وینا یې ډیره جذابه وه او خلک پری غولیدل، ظالم، مغرور او احساساتی انسان ؤ، دده په جمهوریت کښې جنگونه پراخه شول، په سنگرونو او کلیو یې گازونه وشیندل، د تره کی او امین د وخت بندیان یې خوشی کړل، د روسانو په ستاینه نه مړیده د پرچم د گوند مشر ؤ، په اول کښې یې زیاتره اړیکی د سردار داؤد سره وی.

JA

٤- ډاکتر نجیب:

ډاکتر نجیب په قام احمدزی ؤ ده څه تحصیلات په پیښور اسلامیه کالج کښې کوم وخت چې پلار یې تجارتی آتشه ؤ کړی او بیا یې د طب په شق کښې د کابل پوهنتون د طب پوهنځی لوستی دی، دی له سروری وروسته د کمونیستانو په دور کښې د خاد (استخبارات) رئیس ؤ.

سروری چې اوس د مسعود سره په جیل کښې دی د اکسا (خاد) د قاتل په نامه یادیده او په زرگونو کسان یې له خاورو لاندی کړل خو کله چې نجیب د خاد رئیس ؤ د بندیانو محاکمه به یې کوله او بیا به یې له فیصلې وروسته اعدامول. که څه هم دده په وخت کښې هم ډیر کسان د همدی شبکې له خوا له مینځه ولاړل.

کله چې نوموړی جمهور رئیس شو نو بیا یې له پخوا څخه په کلی ډول تغیر وکړ، ملی پخلاینه یې اعلان کړه، دیموکراسی یې راوسته او د ملگرو ملتو سره د سولې د راتلو په غرض له مقام څخه هم تیر شو، د شمال د کودتا په وخت کښې یې ملگرو ملتو ته پناه یوړه او بیا کله چې طالبانو حکومت ونیو دی یې د خپل ورور (احمدزی) سره د آریانا په چوک کښې اعدام کړ.

٥- صبغت الله مجددی:

صبغت الله مجددی د محمد معصوم مجددی (میان جان آغا) زوی او د شمس المشائخ حضرت فضل محمد مجددی لمسی دی چې بابا یې د انگریزانو

شخصه د استقلال په حاصلولو کښې پوره ونډه درلوده. صبغت الله مجددي د محمد ظاهرشاه د حکومت په ضد هم قیام کړی ؤ او ځینی اسلامی تنقیدونه یی درلودل چې بیا د صدراعظم محمد داؤد له خوا څلور کاله او څو میاشتی بندی شو. کله چې د خلقیانو کودتا و شوه، دی له دنمارک څخه چې هلته د ملک فیصل د دعوت او تبلیغ نماینده ؤ راغی او د جبهه نجات ملی اسلامی په نامه یی گوند جوړ شو. نوموړی ښه جید عالم او مقرر دی خو تر احساساتو لاندی زیات راغلی او د اوس زمانی د خلکو د چل او فریب څخه هم مصئون نه دی پاتی شوی. کله چې د نجیب حکومت سقوط وکړ دی لومړی جمهور رئیس ؤ چې په همدی وخت کښې د گوندونو له خوا جنگونه پیل شول او افغانستان یی د تباهی لور ته سوق کړ، دی د ۷۰ کلونو په شا او خوا کښی دی او اوس هم د صلحی په پروسه کښې هلی ځلی کوی.

٦- برهان الدین ربانی:

برهان الدین ربانی د ملا محمد یوسف زوی او د بدخشان د ولایت دی. په قام باندی یفتلی دی. کله چې په ۱۳۵۳ ش کال باندی سردار محمد داؤد د خپل جمهوریت په دوران کښې د مسلمانو رهبرانو نیولی پیل کړل، دی پاکستان ته را وتښتید، دی د داؤد په وخت کښې د وسله وال قیام پلوی نه ؤ او کله چې خلقیان په اقتدار راغلل وسله وال جهاد یی پیل کړ. دده گوند د

جمعیت اسلامی په نامه ؤ، دی د خلکو سره ډیر ښه برخورد کوی، غصه ناک او قهرجن سړی نه دی، له صبغت الله مجددی وروسته چې کله دی جمهور رئیس شو نو خپله د جمهوری ریاست دوره یې په بې قانونه توگه اوږده کړه، قلابې لویه جرگه یې راوغوښته چې په هغه کې هم ټول دده کسان وو. دی کار د انجیر گلبدین حکمتیار د غصې لمبې یې نوری هم غړ غړ اندی کړی او سملاسي یې په کابل باندی د اوریل امر وکړ. چې دا دی د همدی حملو له امله کابل په ویرانه بدل شو. استاذ ربانی د ۶۰ کلونو په شاوخوا کښې عمر لری، دازهر فارغ او د شرعیاتو پوهنځی استاذ ؤ.

۷- گلبدین حکمتیار:

گلبدین حکمتیار د عبدالقادر خان زوی په قام خروټی او د کنذز د ولایت اوسیدونکی دی. کله چې نهضت جوانان مسلمان په ۱۳۴۷ هـ ش کال کښې د علی آباد د باغ په کانتین کښې تأسیس شو دی یو منځنی غړی ؤ. چې بیا وروسته یې رشد وکړ، دی په کارونو کښې ډیر احساساتی دی لومړی یې په ولسونو کښې زیات محبوبیت او اثر درلود خو بیا وروسته په تیره کله چې کابل یې د خاورو سره سم کړ محبوبیت یې د لاسه ورکړ، د طالبانو د ظهور سره د ده د گوند کمپله تقریباً له ټولو ځایونو څخه ټوله شوه. لومړی یې د گلم جم ملیشو سره جهاد اعلان کړ، بیا ورسره یو ځای شو او د ربانی او مسعود په ضد

د ډاکـــتر نجیب وژل کـــیدو
خلک هک پک کړل

کله چې طالبـان د کـابل ښـار تـه د فـاتحـانو په توګـه ننوتل او خـپلو مخـالفانو تـه یې ماتي ورکړه. ددوی لومړی کار دا ؤ چې د ملګرو ملتو دفـتر تـه ورشي ډاکتر نجیب او د هغه ورور احمد زی را وباسي او په عام محضر کښې یې اعـدام کړي. په دی کـار سره خلک د یوه غیـر منتظر کـار سره مـخـامخ شـول. جهاني مطبوعـاتو دا عمل وغانده او له بشري عـاطفي څخه یې لیری وباله. د افغانسـتان ولس هم حیـران شو، خو عجیبـه ورته ونه بریښیده او دا کـار یې په ځای وباله ځکه دوی د همدی خلکو بی حسابه ظلمونه لیدلی وو. حیران په دی شول چې د مخه آوازه وه چې ښایی ډاکتر نجیب یوه محفوظ ځای ته یوړل شي او بیا هرڅـه چې کـیږي. د نجیب ملګرو په ټولو ځایونو کـښې دا آوازه اچولی وه چې ښایی طالبان د نجیب سره ښه سلوک وکړي او ځیني مشوري تری واخلي. د

یې موقف ونیو. بیا د ربانی د نامشروع حکومت صدراعظم شو چې له دوو میاشتو زیات یې دوام ونکړ او کابل طالبانو ونیو. دی اوس په ایران کښې اوسیږي. دده عمر د پنځوسو کلو په شا او خوا کښې دی. یاده دی وی چې د کابل د ننوتو په لومړیو وختو کښې یې د حزب وحدت سره هم جنګ شروع کړ او بیا ورسره یو ځای شو.

۸- مولوی محمد نبی محمدی:

مولوی محمد نبی محمدی د لوګر دولایت او ډیر جید عالم او مقرر شخص دی. معتدل مزاج لري او حالات په غور سره څیړي، دده ګوند د حرکت انقلاب اسلامی په نامه دی چې زیاتره طالبان او مولویان پکښې برخه لري. که څه هم په لومړیو وختو کښې یې په تنظیم کښې څه اختلاف راغی خو دده په درایت او پوهې سره بیرته سره متحد شول. دده ګوند په عام ولس کښې محبوبیت لري او ښایسته ښه جهاد یې هم کړی دی.

دی د ولسی جرګی وکیل هم ؤ چې هلته یې هم د اسلامی فکر د پاره زیات خدمتونه کړی، ان تر دی چې په غیر اسلامی حرکاتو یې ببرک او اناهیتا وډبول. دده عمر د اتیا په شا او خوا کښې دی.

۹- مولوی محمد یونس خالص:

مولوی خالص ډیر ښه جید عالم او لیکوال دی. په مطبوعاتو کښې یې ډیر کار کړی او ډیر آثار لري، دینی ملغلری دده مهم اثر دی. همدا راز دی په

دارالعلوم عربی کښې استاذ هم ؤ. ده د اسلامي مبارزی په ترڅ کښې هغه وخت چې په مطبوعاتو کښې ؤ د وخت د واکدارانو سره یې ډیری ډغری وهلی دی. په جهاد کښې د اول څخه برخه وال ؤ، زیات وخت به یې هم په سنگرونو کښې تیراوه. دده عمر د اتیا کالو په حدود کښې دی.

۱۰- عبدالرسول سیاف:

سیاف د پغمان اوسیدونکی دی، شرعیات یې ویلی او بیا له ازهر څخه فارغ شوی دی د اسلامي نهضت د مؤسس استاذ غلام محمد نیازی شاگرد او مخلص ملگری ؤ، په ۱۳۵۳ کال کښې د داؤد په وخت کښې کله چې امریکی ته روان ؤ ونیول شو او بندی شو.

بیا د ببرک کارمل په وخت کښې راخوشی شو، دلته مجاهدین او مشران ډیر ورته خوشاله شول، دوی ویل چې زموږ د نفاق او بی اتفاقی اور به همدا شخص مړ کړی له همدی کبله یې دلوموړی اتحاد اسلامی رئیس وټاکه، خو ده نه یوازی چې دا اور مړ نکړ بلکه یو بل گوند یې د اتحاد اسلامي په نامه جوړ کړ چې نیم کسان یې د جمعیت وو نیم کسان یې د حزب اسلامی څخه ورته راوپلل او څه نور یې له نورو تنظیمونو څخه واخیستل. ښه واعظ او مقرر او په عربی ژبه کښې پوره تسلط لری. د استاد سیاف عمر د پنځوسو په شا او خوا کښې دی.

نوټ: د افغانستان په ویرانی کښې که څه هم د خلقیانو پر چمیانو او روسانو نیغ په نیغه لاس دی او دوی ښایی د دی پیړی اصلی مجرمین یاد شی خو اسلامی مشرانو هم له اخلاص څخه کار نه دی اخستی خپلی ژمنی یی نه دی عملی کړی، د مکی شریفی سوګندونه د طائف ، اسلام آباد ، پنډی او نوری معاهدی یی تر پښو لاندې کړی، د جهاد مالونه یی شخصی دارایی ګرځولی او مزی پری کوی، ځینی بیا حیله هم ورته پیدا کوی، خو دغه اسلامی مشران په مسؤلیت کښې سره توپیر لری، څوک لږ مسؤل دی او څوک ډیر خو تبرئه کیدای نشی، او کله چې واقعی اسلامی حکومت راشی دوی د ملت په وړاندی پوښتیدلی شی. او که نه په محشر کښې خو به باری تعالی خامخا حساب ورسره کوی.

د لری او بری پښتونخواه رواجونه:

* د ښځو ډیر احترام کوی، په ادب ورسره خبری کوی په موټر کښې ځای ورکوی. په داسی حال کښې چې په کابل کښې له آزادی وروسته حالات ګډوډ وو، نارینه او ښځی به په بسونو کښې ګډوډ ولاړوو.
* د مشرانو احترام کوی، په موټر کښې خپل ځای ورکوی او ډیر ادب یی کوی.
* دملا ، صوفی او شیخ ډیر احترام کوی په درانه نامه یی یادوی په داسی حال کښې چې په کابل کښې یی ملنډی پری وهلی.

* په خبرو کښې ډیر توند دي ځینی ځیزونه لکه شرمګا ه بول او غائط په صراحت سره یادوي، که څه هم زموږ ځیني اطرافونه هم همداسي دي.
* په کابل کښې په رسمي دفترونو کښې ادب او قانون زیات مراعات کیږي، دلته یو مامور له ځان سره مېز هم وړلي شي چې دا ما په سترګو ولیدل.
* د ښځو نوم نه یادوي که څه هم دا د عامو پښتنو رواج دي.
* چې د ډوډي په وخت کښې ورشي پوښتنه کوي چې آیا ډوډي دي خوړلي په داسي حال کښې چې په کابل کښې ډوډي ورته راوړي، که یې خوړلي وي بیا یې بیرته وړي.
* په خیرات او واده کښې کارت نه ګوري بلکه هرڅوک ورتلي شي. په کابل کښې کارتونه کتلي شي، خو اطراف بیا داسي نه دي.
* د زوم په غاړه کښې د پیسو امیل اچوي، په کابل کښې د ګلونو امیل اچوي.
* په فاتحه کښې یوازي لاس پورته کیږي په افغانستان کښې قرائت لوستل کیږي او بیا دعاء کیږي.
* فاتحه د کورونو په مخ کښې په کتونو کیږي. په افغانستان کښې فاتحه په جوماتونو کښې کیږي. په اطراف کښې په کورونو او د جومات په مخه کښې هم کیږي.
* په واسطه او رشوت فخر کوي، مثلاً وایي چې غتمه واسطه (سپارش) مې

کړی ځکه کامیاب شوم. په افغانستان کې بیا دا په پته کوی او وایی نه.

* په کابل کښې کرتی او دلته واسکت اغوندی، یالاپوش دلته نشته.

* په کابل کښې زیاتره بوټان او دلته څپلی پښو کیږی.

یادونه: دا څیزونه چې می ولیکل دا یوازې د کابل او ښا خوا په رواجونو اړیکی لری او د نورو ولایاتو په رواجونو خبر نه یم همدا راز د پېښور رواجونه هم په ټول پاکستان نه تطبیقیږی.

* وریجی په میلمستیاګانو او خیراتونو کښې ډیری غوړی او رنګه پخوی، وچه خرما هم ورسره پخوی، په کابل کښې د خرما په ځای ممیز کله کله پخوی. خو د کابل آشپزی ډیره ښه خوندوره ده. اوس د پېښور خلک اکثراً افغانانو آشپزان نیسی.

* ډوډی هم د دی ځای د کابل غوندی نه ده د کابل وچه ډوډی ډیره خوندوره ده، کابلی ډوډی اوږده ده او اوزبکی بیا ګرده وی.

* ګندنه دلته چا نه پیژندله، کله چې افغانانو وکرله او یې خوړله دوی به ویل چې کابلیان واښه خوری اوس یې دوی هم په مزه خوری او کابلی ساګ ورته وایی.

* ددی ځای شلغمی (تیپری) سپینی دی او د کابل غټی او سری دی.

* ددی ځای کچالو (آلو) سره دی او د کابل کچالو زیړ دی.

* په کیک کښې توپیر نشته خو د کابل کلچی مزه ناکی دی.

* ددی ځای خلک بغلاوه نه پیژنی یو ډول کلچی دی.

* دلته چارمغزی ککو والاکیک نه پخیږی.
* دلته د مندکو چکیده نشته بلکه د مونګ پلیو چکیده شته.
* دلته د وریجو د اوړو نه ډبلی کلچی نه پخیږی.
* دلته حلوای سوانک او حلوای مغزی نشته.
* دلته مکرونی والا د شیدو پرینی شته او په کابل کښې نشته او د قیر په تامه پیرینی هم شته.
* دلته ماغوت او ډول ډول پرینی نشته په کابل کښې شته.
* دلته ګیلاس او سرکی (آلو بالو) نشته او په کابل کې شته.
* کله چې د لومړی ځل د پاره آلوبالو دلته راغلل خلکو د ګورګورو په نامه ویلل.
* دلته چکه نشته او په کابل کښې شته اوس دلته هم چکه جوړیږی. دلته خلک ماستی ته چکه وایی.
* ددی ځای کاهو واړه دی او په سلاد کښې استعمالیږی خو د کابل ډیر غټ او هر وخت خوړل کیږی.
* کابل کښې د ښنباک د پاره اوبه په ګیلاسونو کښې خرڅیږی او په پیسو کښې اوبه خوشی ورکول کیږی. خو اوس چې مهاجر راغلی اوبه حال یی دی ددوی اولادونه دلته هم اوبه په پیسو خرڅوی.

د مهاجرو د راتګ سره ځینی تحولات

دلته پاکستان کښې د مهاجرو د راتګ سره ډیر غټ بدلونونه راغلل د مهاجرو کمپونه جوړ شول. په ښارونو کښې ګڼه ګوڼه زیاته شوه او په تیره په صوبه سرحد او بلوچستان کښې یې زیات اثر واچاوه. زه یو څو ځیزونو ته اشاره کوم.

۱- د مهاجرو سره د دی ځای خلکو حساسیت ښوده او ویل به یې چې دا زموږ په اقتصاد بد اثر اچوی، قیمتی جوړوی خوراکی ځیزونه ورسره ګرانیږی، د کورونو کرایی لوړیږی زموږ د ولس خلک بیکاره کیږی، چې بیا همداسی وشول. خو اوس دا حساسیت کم شوی دی بلکه د مهاجرو او د دی ځای د هستوګنی کوم توپیر نشته خصوصاً په کویته کښې یې خپل ورونه ګنی.

۲- پخوا افغانان د پولیسو له خوا زیات ځورول کیدل، پیسی تری اخیستل کیدی، بندی کیدل او دا رویه زیاته د پارسی ژبو او ازبکانو سره کیده اوس هم کله کله دا چال چلند کیږی.

۳- پخوا به د بورډ تهکال او اشنغری په لین واګونونه (ویګن) موټر چلیدل، بیا د افغانانو د راتګ سره او په تیره د زیاتی ګڼه ګوڼی سره ډبی او مینی بسونه رواج شول خو په اول کښې د دی ځای پښتانه پکښې نه تلل او په خپلو واګونو کښې په سپریدل، خو اوس د دی ځای خلکو هم دا ګاډی په کار اچولی دی.

٤- د مهاجرو د راتګ سره په پېښور کښې په تعمیراتی لحاظ ډیر بدلون

راغلي دي، سړکونه پراخه شول، بلډنګونه جوړ شول، حيات آباد يوه سپيره دښته وه او اوس هغه قيمتي او عصري ځای حيات آباد ياديږي چې د کورونو کرايه هم تر نورو ځايو دلته ګرانه ده.

۵- پيښور ښار پراخوالي پيدا کړ او له بورډ څخه ترجم پوري آبادي جوړه شوه، کارخانې ډير مهم او عصري بلډنګونه لري چې د ټولې دنيا مالونه هلته پيدا کيږي، او زياتره افغانان پکښې تجارت کوي.

٦- د صحافت په لحاظ پښتو اخبارونه دلته رواج شول، پخوا به د دې ځای خلکو انګريزي او اردو اخبارونه لوستل او اوس يې د پښتو اخبارونو سره دلچسپي پيدا کړه.

د مهاجرو ګوندونو اخبارونه په پښتو او پارسي چاپيږي. کتابونه او رسالې نشريږي او د پيښور (وحدت) اخبار د محترم پير سپيد شاه په همکارۍ او زحمت دلته رائج او خپور شو او اوس (سهار) اخبار هم چاپيږي چې دا دواړه اخبارونه د لرو او برو پښتنو د پاره دي.

۷- خارجي لويې لويې مؤسسې دلته د افغانانو د پاره کار کوي څوک خوراکي شيزونه ورته برابروي څوک تعليمي مواد ورته برابري او څوک نوري مرستې کوي.

پښتونه تا ته وايم!

زه نه پوهيږم په دې زمکه کښې څه تأثير دی، د دې زمکې خلک بدل دي

او که دا زمکه بدله ښکاري.

موږ چې د جهاد په اولو شپېو کښې دې زمکې ته راغلو هیله مو درلوده چې د دې زمکې خلک به موږ ډېر ښه استقبال کړي، مګر متأسفانه دې خلکو بد بد راته وکتل او ویل یې: دا غله دي، دا داړه ماران دي دا تښتېدلي خلک دي.

دوی د قانون او قانوني حکومت څخه را تښتېدلي دي، موږ به ویل: هلته په زرګونو خلک له کورونو څخه وایستل شول، او په دستجمعي قبرونو کښې خښ شول، هلته ظلم دی، ناروا ده او د دین او وطن په خلاف د څو تنو کمونیستانو سخته کار روائي ده، خو دوی به ویل: دا د امریکې تبلیغات دي، دا اسلامي جهاد نه دی دا د امریکې او روس جنګ دی. موږ به ویل: دا جنګ هرڅوک د خپلې آیینې څخه تعبیروي، موږ ته اسلامي جهاد دی، روس او امریکې ته د دوی جنګ دی، اروپا ته د کمونیزم او دیموکراسي جګړه ده او نورو هیوادو ته د روس پراختیا غوښتنه ده.

ما به چې په کومه مشاعره کښې د دې زمکې د خلکو سره ګډون وکړ، خپل دردونه به مې ورته بیانول خو په څلوېښتو کسانو کښې مې دري ملګري درلودل او بس. په ځینو کسانو به زما شعرونه ډېر بد لګېدل او همالته به یې ځواب راکړ، ځینو به ویل چې مهاجر شوي، وطن یې پرېښودی، پردیس دي، مه تري خپه کېږي. خو اوس چې حالات بدل شول دوی هماغه پخواني خبره تکراروي خو زه وایم چې اوس هم د حق او باطل جګړه ده خو شکلونه یې له پخوا څخه توپیر لري. اوس هم د افغانستان خلک مظلومان او مقتولان دي خو په بل

ARIC
B
4-382
GHA
7856

تر آسمانه رسی

د اسویلو توندی سلی بې تر جهانه رسی
د دې مظلوم ملت فریاد تر کهکشانه رسی
سکون بې ښه په کرسی هیڅ قناعت نلری
د بوالهوس هوسونه تر آسمانه رسی
که بې وسلې دې دا ولس بې ارادې خو نه دی
لاس به بې خدای و د دښمنو تر گریوانه رسی
د ښځې میړې بې کړی خوږی لا به نور څه کړی
چه بې د اوښکو سیلابونه تر ایرانه رسی
سوز او گداز بې هندوکش او سپین غر ولړزول
فریاد ژړا به بې تر هند او پاکستانه رسی
د کمونستو له ظلمونو لا چرې شوری نه دی
چه مسلمان ته بدرنگی له مسلمانه رسی
د تقدس په نظر و گوری مظلوم ولس ته
نه ښایی دا چه بې مهری له خپل جانانه رسی
چه څو سم لښی دا بې سره دا بې پښتو اتان
د غیرت کوکې به تر ټول افغانستانه رسی

شکل. اوس هم وطن ورانیږي.

لږ سوچ پکار دی او د تعصباتو څخه ډډه کول. شخصي فکرونه او نظریات وطن تباه کوي ، ملي او جهاني فکرونه انساني دنیا جوړوي او بس.

PROP... ACKU 7856

افغانستان پوهانو او لیکوالانو دا عمل ښه ونه گانه او ویی ویل چې دده دا وژنه بې وخته وه او دده د مرگ سره ډیر حقایق او اسناد، رازونه او رمزونه پټ پاتې شو. له همدې کبله دوی دا وگڼله چې دا کار د یوه گاونډ هیواد د جاسوسي شبکې له خوا شوی دی. نجیب ښایي علناً د محاکمې میز ته بلل شوی وای او محاکمه پرې چلیدلې وی. او له هغه وروسته دده اعدام هم خلکو ته قناعت ورکولی شول. د ډاکټر نجیب په اعدام د صوبه سرحد خلک ډیر وپاریدل، مظاهرې یې وکړې میټینگونه او جلوسونه یې وایستل ان تر دې چې دده د جنازې غائبانه لمونځ یې اداء کړ. دې یې شهید وباله او ځینې طالبان یې بندیان کړل او ویې وهل. د نشنل پارټۍ مشرانو هم دا عمل وغانده او د گاونډ هیواد لاس یې پکښې د خیل وگرځاوه.

« لیکوال » معروفې مجلې هم دده په وژل کیدو خپل تأثرات څرگند کړل او دایې یوه غمیزه وگرځوله. او خاصه مجله یې دده په نوم چاپ کړه چه ددوی په نزد بیگناه او مظلوم ښودل شوی ؤ (بشر نوید) ډیرې پیرزوینې ورته وړاندې کړې ان تر دې چې دده په قول ځینو لنگۍ والا کسانو حمله هم پرې کړې وه خو بچ شو .

د پردې تر شا هر څه وو، وو، دده وژونکي وایي چه کله ډاکټر نجیب د خاد جاسوسي شبکې رئیس ؤ د افغانستان ډیر بې گناه انسانان اعدام شول، چې د وژونکو وروڼه او خپلوان هم پکښې وو. بل استدلال یې دا ؤ چې په

کندهار یاتدي د همدي ډاکتر صاحب په دوران کې د اوزبک ملیشو له خوا حملې وشوې په کورونو ننوتل او ډېرې پښتنې یې بې پته کړې.

همدا عمل په پکتیا کښې هم دده په دوران کښې د اوزبک ملیشو له خوا وشو چې د دوی وینه یې په ځوښ راوسته او نور یې طاقت و نشو چې محاکمې ته یې پرېږدي.

د کمونیستانو قدرت ته رسیدل

زه نه پوهیږم چې دا داستان له کوم ځایه پیل کړم، کاشکې د دردمنو زړونو له حاله دا نور زړونه خبریدی او کاشکې خلکو یو د بل په غمونو او داستانونو باور درلودی.

ځمکه هغه سوځي چې اور پرې بل وي نو د سوځیدلې ځمکې د خلکو له حاله د بې سوزه ځمکې خلک نه خبرېږي. زمانه آخره شوې د قیامت نښانې دي هرڅوک د ظالم پلوي کوي او مظلوم نور هم په خوله خوله وهي.

داستان به په لنډ ډول پیل کړو دا چې څه وشول او اوس څه روان دي او بیا به څه کیږي دا ټول د ماضي حال او استقبال خبرې دي خو د ماضي او حال په خبرو به خلک هک پک شي.

زه د افغاني کمونیستانو (خلقیانو پرچمیانو) کردار یادوم او بیا چې روسان تیغ په تیغه راغلل او د نړۍ ټول انساني معیارونه یې تر پښو لاندې کړل، بیا هم بې سترګو خلکو ویل چې: روسانو ښه وکړل دوی حق درلود او دا د کمونیستي نظام د ټینګولو او د انسانیت او عدالت د راوستلو په خاطر وو. آفرین په دې منطق، په دې عقل او په دې وجدان او بالاخره په دې اسلامیت، زه په لنډه توګه څه ناڅه په هغه څه رڼا اچوم کوم چې په صوبه سرحد کښې د سترګو لیدلي حال دی او پرته له کومې مبالغې به یې بیان کړم او بیا به قضاوت د لوستونکو مخې ته کښیږدم. د افغانستان خلک غو لیدلي نه وو، هغوی با شعوره انسانان او هغوی هر څه د منطق په تله کښې تللي شوي.

د کمونیستي نظام د راتګ سره سم په دې خلکو ناتار جوړ شو، کورونه یې بې امانه شول، مذهبي مراسم یې په ډاګه نشوی اجراء کولی، ناموسونه یې په زوره کمونیستي کورسونو ته بوتلل شول، په ډله ایزه توګه ووژل شول او په مړینو یې دښتې ډکې شوې، ښځې یې جیل ته ولویدې او په دې مظلومو افغانانو هر څه وشول. د نمونې په توګه مولانا فیضاني صاحب تری تم او حضرت صاحب محمد ابراهیم مجددي د خپلو ۲۱ خپلوانو سره اعدام شو. همدا راز په زرګونو علماء، پوهان، استاذان او منورین په پولیګون کښې تر خاورو لاندې شول.

په دې حالت کښې خلکو د مجبوریت له مخې قیام وکړ راپورته شول او

په تبرونو او لرګیو یې جهاد پیل کړ بیا چه ددوی لاسی ته وسلی ورغلی دا بیله خبره ده. زه چې د داؤد خان په وخت کښې په ستره محکمه کښې څلور کاله د قضاء د مجلې مدیر وم او بیا وروسته څه موده په کور شوم او بیا بیرته د فامیلی محکمی قضایی غړی شوم. هغه فجائع چه په محکمو کښې روان وو د ویلو نه دی، د ښځو سره د خلقی قاضیانو بد عملونه له میړونو څخه په زور سره طلاق اخیستل، دزوی په مخکښې د پلار سپکول او وهل دا هغه څه وو چې ددوی له جیلخانو څخه بهر وو او ظاهراً په دیموکراتیکه قضاء کښې کیدل.

ما دا حالات په سترګو لیدل خو خوله می خاموشه وه او د څه لیکلو توان هم نه ؤ ځکه چې نه د خولی آزادی وه او نه د قلم او په دی دواړو جرمونو هم خلک د اعدام څوکی ته ورسیدل.

د هجرت لار: کله چې ما دا حالت ولید چه نور نو د خلقیانو سره ګوزاره مشکله شوه زه هم تر تعقیب لاندې ونیول شوم او مشر ورور می مولوی عبدالباقی چې د عربی دارالعلوم استاد او د شیرپور د جامع جومات خطیب ؤ، زندانی او بیا وروسته معلومه شوه چې شهید شوی ؤ او له دی پرته د خلقیانو د لاسه وطن سور تنور ګرځیدلی ؤ ما هم د زرمت، پکتیا په لاره د هجرت لاره غوره کړه. دا هغه وخت ؤ چې نابغه استاد نور محمد تره کی د افغانستان د کمونیستی نظام لومړی جمهور رئیس د وفادار شاګرد حفیظ الله امین له خوا

درن‌شوی و. زما دهن دا ؤ چې د پاکستان د صوبه سرحد د خلکو به دا فکر وی چې ددوی ټول وګړی به مونږ ډیر ښه استقبال کړی او دا فکر به ورسره وی چې ددوی قیام یو اسلامی جهاد دی. ځکه چې یو خو د افغانستان پښتنو ددی ځای د پښتنو سره زیاتی اړیکی درلودی ددی ځای مشرانو ته لکه پاچا خان، ولیخان، اجمل ختک ته مونږ په درنه سترګه کتل او میلمستیا ګانی به مو ورکولی. همدا مونږ پښتانه وو چې د دوی ملاتړ مو کاوه او د افغانستان حکومت په رسمی توګه د پښتونستان په نامه په کابل راډیو کښې یو ساعته خپرونی کولی. دوی ته اعلیحضرت ظاهرشاه په وړیا توګه کورونه ورکړی وو او ددوی د پاره د خوشحال او رحمان بابا د لیسو په نامه ښوونځی موجود وو. د افغانستان خلک به پوهنتون ته په کانکور سره داخلیدل خو ددوی د پاره دا کار مفت ؤ. ان تر دی چې د سرحداتو په نامه ددوی د پاره ځانګړی وزارت ؤ چې لومړی د قبائلو د مستقل ریاست په نامه یادیده او همدا راز د قبائلی خلکو د پاره جلا معاشونه او تنخواګانی وی.

برخلاف د دغو خلکو ذهنیت دا ؤ چې د افغانستان د خلکو جهاد اسلامی نه دی بلکه وروروژنه او د ترور عمل دی. دوی داسی ګڼله چې د خلقیانو حکومت یو قانونی حکومت دی عوامو منلی دی دا یو څو مهاجر کسان یې مخالف دی هغه هم په ذاتی (شخصی) اغراضو.

بلـه دا چې دوی (خلقیان) یې کمونیستان او ملحد نه ګڼل بلکه

مسلمانان يې ګټل او زموږ دلاتلو ته يې غوږ نه نيوه.

بله دا چې عوام د ضياء الحق مخالف وو، ځکه دوی ويل چې دی د مارشل لا (نظامی) له لاری حکومت کوی او په زوره يې کوی او دغه مهاجرين (يا مجاهدين) يې د ضياء الحق عسکر ګڼل. په دی مورد کښې به دځينو ګوندونو (پارټيو) د فکر طرز بيان کړو.

۱- پيپل ګوند (پارټي):

دا ګوند چې مشر يې د پاکستان پخوانی جمهور رئيس ذوالفقار علی بوټو ؤ او ذوالفقار علی بوټو هم د جنرال ضياء الحق د کودتا په ترڅ کښې له قدرته ولويد او بيا د ځينو تورونو په لړ کښې چې مهم يې ځينی قتلونه او ترورونه وو اعدام شو، له هغه وروسته ددی ګوند مشری دده د لور بی نظير بوټو په غاړه وه او له دی کبله چې دوی د ضياء الحق مخالف وو او ضياء الحق د افغان مهاجرينو ملاتړ کاوه نو دوی هم د افغانستان د جهاد مخالف وو. بی نظير بوټو عقيده درلوده چې ښايی د کودتا او زور له لارې څخه نه بلکه د ديموکراسی له لاری قدرت له جنرال ضياء الحق څخه واخيستل شي. بی نظير بوټو د افغانستان دجهاد مخالفت په صراحت سره نه کاوه بلکه تلويحاً او اشارتاً يې ځينی خبری کولی چې سړی پوهيده چې دا د افغانستان د مسئلی په

تیره د مجاهدینو او مهاجرینو مخالفه ده. کله چې به له دې څخه په دې باب پوښتنه وشوه نو ویل به یې چې موږ په خپله داسې کشالې لرو چې د مهاجرینو موضوع ته هډو خلاص نه یو.

د ذوالفقار علي بوټو زامنو هر یوه شهنواز بوټو او مرتضی بوټو په خپل وار سره د ضیاء الحق د رژیم مخالفت کاوه، په غونډو جوړولو برسیره ځینې د غچ څخه ډکې کار روایې هم کولې چې بې نظیر بوټو بیا د دې کار مخالفه وه. یوه مهمه موضوع یې دا وه چې دوی پاکستانی الوتکه افغانستان ته وتښتوله او هلته یې د کابل په هوایي ډګر کې کوزه کړه. د دې الوتکې سپرلي چې ښځې ماشومان هم پکښې وو له زیاتې وارخطایي سره مخامخ شول او یو کس پاکستانی پکښې مړ هم شو. په دې کار سره دوی د ببرک د رژیم له خوا ښه استقبال شول ان تر دې چې دواړو ته یې د خارجه وزارت د یوه دپلومات مأمور سید فصیح الدین لوراني د ریحانه او (...) په نامه شهنواز بوټو او مرتضی بوټو ته ور کړې چې بیا کله شهنواز بوټو خود کشي وکړه، داسې وګڼل شوه چې دده ښځې زهر ورکړې دي په همدې اساس سره مرتضی بوټو هم خپله ښځه د کورنۍ د مشورې په اساس طلاقه کړه چې دا دواړه ښځې اوس په امریکې کښې اوسیږي.

دې کار د بې نظیر بوټو د افغانانو په مقابل کښې حساسیت نور هم زیات کړ په داسې حال کښې چې د دوی ودونه د کمونیستي مفکورې په اساس

PROPERTY OF ARIC

د افغانانو

د غم ورځې شپې

* د ډاکټر نجیب وژل کې خلک هک پک کړل
* اسلامي جهاد که د روس او امریکې جنګ؟
* زموږ جهاد او پاکستاني پارټیو دریځ
* د افغاني مشرانو لنډه سوانح
* د سرور او کابل خپې دردونه ستونزې

عبدالباري «عبرت»

دافغانانو

د غم ورځی شپې

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم : د افغانانو د غم ورځې شپې

لیکوونکی : عبدالباري غیرت

کمپوز : مجیب الله

د چاپ کال : ۱۳۷۶ هـ ش

PROPERTY OF ACKU 7856

بسم الله الرحمن الرحیم

PROPERTY OF ARIC Established 1986

اهداء

د پښتونخوا مسلمانو پرګنو ته

چې په فکري او عملي توګه یې

زموږ د حق جهاد ملاتړ کړی دی.

ACKU

ARIC